

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ДОНБАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ГОРЛІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІНОЗЕМНИХ МОВ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ТА МОВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ**

КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

«Затверджую»

Заступник директора з науково-педагогічної
та навчально-методичної роботи

Марченко

Т. М. Марченко

« 29 » серпня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЛІНГВІСТИЧНИЙ АНАЛІЗ ТЕКСТУ

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Предметна спеціальність	014.01 Українська мова і література
Додаткова спеціальність	053 Психологія
Освітня програма	Середня освіта (Українська мова і література). Психологія

Дніпро – 2023 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Лінгвістичний аналіз тексту» для здобувачів I року навчання денної форми здобуття освіти освітньо-професійної програми **Середня освіта (Українська мова і література). Психологія.**

«Лінгвістичний аналіз тексту» належить до циклу обов'язкових дисциплін. Мова навчання – українська.

Розробник:

Радіонова Тетяна Михайлівна, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української філології.

Робоча програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри української філології

Протокол № 11 від «27» червня 2023 р.

Завідувач кафедри української філології доц. Т. М. Радіонова

Схвалено Науково-методичною радою Горлівського інституту іноземних мов

Протокол № 1 від «29» серпня 2023 р.

Голова проф. Т. М. Марченко

ЗМІСТ

1.	Опис навчальної дисципліни	4
2.	Мета і завдання навчальної дисципліни	5
3.	Очікувані результати навчання	6
4.	Програма навчальної дисципліни	6
5.	Структура навчальної дисципліни	9
6.	Теми лекційних занять	11
7.	Теми практичних занять	11
8.	Самостійна робота	11
9.	Методи навчання	11
10.	Методи оцінювання	12
11.	Критерії оцінювання рівня знань і умінь здобувачів	12
12.	Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти	13
13.	Методичне забезпечення	14
14.	Рекомендована література	15
	Основна	15
	Допоміжна	16
	Інформаційні ресурси	16

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка	Обов'язкова	
Модулів – 2	Спеціальність:	Рік підготовки	
Змістових модулів – 2	014.01 Середня освіта (Українська мова і література)	1-й	–
Індивідуальне науково-дослідне завдання –		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		1-й	–
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи – 3	Освітній рівень: другий (магістерський)	16 год.	– год.
		Практичні	
		20 год.	– год.
		Лабораторні	
		– год.	– год.
		Самостійна робота	
		54 год.	– год.
		Індивідуальні завдання:	
		– год.	
		Вид контролю:	
		диференційний залік	
Пререквізити: загальні та фахові знання, отримані на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти («Вступ до мовознавства»; «Практикум з українською мовою» «Сучасна українська літературна мова»).			

- застосовувати набуті знання в різних видах професійно-освітньої діяльності та володіти практичними навичками, необхідними для роботи в середній школі, гімназії, ліцеї, коледжі.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна «Лінгвістичний аналіз тексту» передбачає формування та розвиток ключових програмних компетентностей, зокрема **інтегральної**:

здатності розв'язувати складні спеціалізовані завдання і проблеми в галузях середньої освіти та психології, що передбачає застосування концептуальних галузевих знань, здійснення інновацій та/або проведення досліджень і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог;

загальних:

- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- здатність мислити абстрактно, аналізувати, синтезувати, узагальнювати й систематизувати;
- здатність до проведення досліджень на відповідному рівні;

фахових:

- вільне володіння категоріально-понятійним інструментарієм у галузі філологічної, методичної та психологічної науки для використання у професійній діяльності;
- здатність адекватно використовувати мовні ресурси, демонструвати сформовану мовну й мовленнєву компетенції в процесі фахової та міжособистісної комунікації, володіти різними засобами мовної поведінки в різних комунікативних контекстах;
- здатність виконувати різні види лінгвістичного, літературознавчого аналізу, здатність до опанування технології роботи з фаховим текстом;
- здатність виконувати науково-дослідницькі проекти з актуальних проблем філології, методики та інших, суміжних із філологією, галузей знань; брати участь в різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії).

Зазначені компетентності деталізують такі **програмні результати навчання**:

- здійснювати самостійний пошук, оброблення, систематизацію, контекстualізацію та інтерпретацію загальнонаукової інформації та професійно важливих знань із різних джерел;
- зробити креативні рішення на основі систематизації знань предметної області, використовувати вивчений матеріал у нових ситуаціях, зокрема, під час лінгвістичних та літературознавчих аналізів текстів, творчих письмових робіт, практичної діяльності тощо;
- застосовувати знання про сучасні інформаційні технології, медіаосвіту і медіаграмотність у професійній діяльності; розв'язувати завдання, пов'язані з обробкою інформації; демонструвати здатність успішно продовжувати освіту впровід усього життя;

Біблійні персонажі. Українські прізвища й прізвиська. Власні імена в українській драматургії.

Тема 5. Методика проведення лінгвістичного аналізу тексту

Методологічні основи дослідження тексту. Методи дослідження тексту. Художній текст. Прийоми дослідження мови художнього тексту. Врахування жанрових особливостей літературного твору. Вимоги до аналізу нехудожнього тексту. Рівні лінгвістичного аналізу тексту.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ №2. ЦЛІСНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ АНАЛІЗ ХУДОЖНІХ І НЕХУДОЖНІХ ТЕКСТІВ

Тема 6. Лінгвістичний аналіз художнього тексту

Фонографічний та морфемно-словотвірний рівні аналізу художнього тексту. Лексичний аналіз художнього тексту. Засоби увиразнення мовлення: тропи, епітети, порівняння, метафори. Поетичне, прозове та драматургічне мовлення. Специфіка аналізу мови художнього твору. Морфологічний та синтаксичний рівні аналізу художнього тексту.

Тема 7. Лінгвістичний аналіз наукового тексту

Формування наукового стилю в українській мові. Наукові тексти та їх класифікація. Власне наукові тексти. Науково-навчальні тексти. Науково-популярні тексти. Специфічні мовні ознаки наукових текстів. Термінологія наукових текстів. Метафори в науковому тексті. Граматичні особливості наукових текстів. Морфологічні ознаки наукового стилю. Синтаксичні ознаки наукового стилю. Основні вимоги до оформлення наукового тексту.

Тема 8. Лінгвістичний аналіз публіцистичних текстів

Витоки публіцистичного стилю. Мова газети. Газетні заголовки. Синтагматика тексту. Парадигматика публіцистичного тексту. Нові форми позначення реалій. Фразеологія в мові сучасних ЗМІ. Синтаксичні конструкції в мові ЗМІ. Фігури накопичення, уникнення та переміщення.

Тема 9. Лінгвістичний аналіз рекламних текстів

Графіка реклами. Мова реклами. Фонетичні засоби в рекламних текстах. Лексичні особливості реклами. Термінологія в сучасній українській рекламі. Граматичні особливості реклами. Фактори, що впливають на відбір рекламного тексту.

Тема 10. Лінгвістичний аналіз текстів офіційно-ділового стилю

З історії становлення офіційно-ділового стилю української мови. Графіка текстів офіційно-ділового стилю. Мова ділових документів.

роботи змістового модуля №1											
Разом за змістовим модулем 1	50	1 6	1 0			24					

Модуль 2

Змістовий модуль №2. ЦЛІСНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ АНАЛІЗ ХУДОЖНІХ І НЕХУДОЖНІХ ТЕКСТІВ

Тема 6. Лінгвістичний аналіз художнього тексту	6		2			4					
Тема 7. Лінгвістичний аналіз наукового тексту	6		2			4					
Тема 8. Лінгвістичний аналіз публіцистичних текстів	6		2			4					
Тема 9. Лінгвістичний аналіз рекламних текстів	6		2			4					
Тема 10. Лінгвістичний аналіз текстів офіційно-ділового стилю	6		2			4					
Підготовка до контрольної роботи змістового модуля №2	4					4					
Підготовка до заліку	6					6					

13. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

«Лінгвістичний аналіз тексту» забезпечується робочою програмою навчальної дисципліни, силабусом, електронними конспектами лекцій, планами практичних занять, презентаціями, навчальними тестовими завданнями, основними електронними підручниками та посібниками, науковими публікаціями, зокрема й розробника цієї програми.

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

- 1.** Арещенков Ю.О. Лінгвістичний аналіз художнього тексту: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Кривий Ріг: Видавничий дім, 2007. 177 с.
- 2.** Від звука до тексту: Аналіз мовних одиниць різних рівнів: навчальний посібник для студентів філологічних факультетів / І.І. Брага, Л.І. Дорошенко, А.А. Силка та ін.; за редакцією А.А. Силки. Вид. 2-ге випр. і допов. Суми: Університетська книга, 2019. 348 с.
- 3.** Єщенко Т. А. Лінгвістичний аналіз тексту: навч. посібник. Київ: ВЦ «Академія», 2009. 264 с.
- 4.** Загнітко А.П. Лінгвістика тексту: Теорія і практикум : науково-навчальний посібник. Донецьк: ДонНУ, 2006. 289 с.
- 5.** Кочан І. М. Лінгвістичний аналіз тексту: навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ: Знання, 2008. 423 с.
- 6.** Крупа М. Лінгвістичний аналіз художнього тексту. Тернопіль: Підручники і посібники, 2005. 461 с.
- 7.** Кухаренко В. А. Інтерпретація тексту: навч. посібник. Вінниця: НОВА КНИГА, 2004. 272 с.

Допоміжна література

- 1.** Бехта І. Текст і лінгвістика тексту. *Вісник Львівського університету. Серія «Міжнародні відносини»*. Львів, 2000. С. 570-583. URL: <http://surl.li/kedej>.
- 2.** Єщенко Т. Проблема класифікації текстів у сучасному мовознавстві. *Лінгвістичні студії*. 2013. Вип. 27. С. 185-189. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/lingst_2013_27_39.
- 3.** Кицак Г. В. Текст як об'єкт лінгвістичного дослідження. *Мова і культура*. Вип. 7 (13). С. 87-92. URL: <http://eprints.zu.edu.ua/7162/>.
- 4.** Коваленко Є. Рекламний дискурс: лінгвістичні аспекти вивчення. *Лінгвістичні студії: зб. наук. праць* / Донецький нац. ун-т; наук. ред. Анатолій Загнітко. Донецьк : ДонНУ, 2009. Вип. 19. С. 314-319. URL: <http://surl.li/kfblo>.

- 5.** Колядич Ю. Інтертекстуальність: теоретичний аспект / Ю. Колядич, Л. Мельник. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія : Філологія (мовознавство)*. 2017. Вип. 25. С. 14-19. URL: <http://surl.li/keerj>.
- 6.** Костюк М. М. Теорія символу: лінгвосеміотичний і лінгвофілософський підходи. *Проблеми семантики, прагматики та когнітивної лінгвістики*. 2014. Вип. 25. С. 199-208. URL: <http://surl.li/kfbop>.
- 7.** Линтвар О. Лінгвостилістичний аналіз художнього тексту як предмет наукового дослідження. *Гуманітарна освіта у технічних вищих навчальних закладах*. 2015. Вип. 32. С. 59-71. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gotvnz_2015_32_7.
- 8.** Лінгвістичний аналіз тексту : словник термінів / [Голянич М. І., Іванишин Н. Я., Ріжко Р. Л., Стефурак Р. І.]; за редакцією М. І. Голянич. Івано-Франківськ : Сімик, 2012. 392 с. 3
- 9.** Ходаковська Н. Г. Віршований текст як об'єкт лінгвістичного дослідження. *World Science*, 2020. Вип. 2(54), С. 52-58. URL: <http://surl.li/kedda>.
- 10.**Хоменко Г. Є. Прагматика сучасного рекламного тексту. Філологічні студії. *Науковий вісник Криворізького державного педагогічного університету*. 2010. №5. С. 221-225. URL: <https://journal.kdpu.edu.ua/filstd/article/view/912>.
- 11.**Швець Г. Текстова категорія інформативності у лінгводидактичному аспекті. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2013. Вип. 8. С. 194-208. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Timvum_2013_8_26.
- 12.**Шульжук Н. Особливості лінгвістичного аналізу художнього тексту як прагматичнокомунікативної єдності. *Лінгвостилістичні студії*. 2019. Вип. 10, С. 195–203. URL: <http://surl.li/keczi>.

Інформаційні ресурси

- 1.** Мова.info – лінгвістичний портал. URL: <http://www.mova.info/>
- 2.** Словник UA – портал української мови та культури. URL: <http://www.slovnyk.net>